

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

Autoritate de stat autonomă

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: support@cncd.org.ro

---

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA NR. 216 din 30.05.2018

Dosar nr. 61/2018

Petiția nr. 626/06.02.2018

Petent: Sindicat Învățământ București

Reclamat: Ministerul Educației Naționale

Obiect: condiții diferite de pensionare pe criteriul de vârstă a personalului didactic din învățământul preuniversitar, față de personalul didactic din învățământul universitar. Prima categorie, are posibilitatea să fie menținută în activitate cel mult 3 ani peste vârsta legală de pensionare, iar cea de a doua poate fi menținută fără limită de vârstă, ambele situații fiind reglementate de același act normativ, Legea nr. 1/2011, republicată cu modificările și completările ulterioare.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

Sindicat Învățământ București. Loc. București, str. Justiției nr. 65 sect 4

2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

Ministerul Educației Naționale. Loc. București, str. Gen H.M. Berthelot nr 28-30,sect 1

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

3. Personalul didactic din învățământul preuniversitar consideră că este discriminat față de personalul didactic din învățământul universitar, pe criteriul limitării vârstei la pensionare, peste termenul legal de pensionare.

III. Procedura de citare

4. Prin adresa înregistrată cu nr.626.13.02.2018, a fost citat *Sindicat Învățământ București* pentru data de 12.03.2018. Procedură legal îndeplinită.

5. Prin adresa înregistrată cu nr.626.13.02.2018, a fost citat *Ministerul Educației Naționale* pentru data de 12.03.2018. Procedură legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentului

6. Petentul, Sindicatul Invatamant Bucuresti, reclamă condițiile diferite de pensionare pe criteriul de vârstă a personalului didactic din invatamantul preuniversitar, față de personalul didactic din invatamantul universitar. Angajații din prima categorie au posibilitatea să fie menținuți în activitate cel mult 3 ani peste vârsta legală de pensionare, pe când angajații din cea de a doua categorie pot fi menținuți în activitate fără limită de vârstă, ambele situații/categorii de angajați fiind reglementate de Legea nr. 1/2011, republicată cu modificările și completările ulterioare.

Susținerile părții reclamate

7. Partea reclamată invocă din oficiu excepția de necompetență materială a CNCD, potrivit prevederilor Deciziei nr.997/2008 a Curtii Constitutionale raportat la prevederile Legii educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, art. 284, alin. 6), "Personalul didactic de predare titular din învățământul preuniversitar, cu gradul didactic I sau cu titlul științific de doctor, care dovedește competență profesională deosebită, poate fi menținut ca titular în funcția didactică până la 3 ani, peste vârsta standar de pensionare, annual, la cerere, conform metodologiei aprobate prin ordin al ministrului educației naționale".

V. Motivele de fapt și de drept

8. Colegiul CNCD reține, potrivit obiectului petiției, faptul că o normă juridică instituie o limită de vârstă de pensionare impusă cadrelor didactice din invatamantul preuniversitar după vârsta legală de pensionare, comparativ cu cadrele didactice din invatamant universitar, care pot fi ținute în activitate, fără a exista o limită de vârstă..

9. Partea reclamată invocă **excepția de necompetență materială a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, potrivit Deciziei nr. 997 din 7 octombrie 2008 a Curții Constituționale**. Colegiul director a analizat excepția invocată și s-a pronunțat în sensul admiterii acesteia.

10. Colegiul director, în analiza actelor sau faptelor de discriminare, se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nicio justificare obiectivă sau rezonabilă. În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie

tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv.

11. Colegiul director reține că obiectul petiției se plasează în domeniul relațiilor de muncă, în speță a “*prelungirii perioadei*”, ori a dreptului la muncă, cu forme de diferențiere.

12. Codul Muncii, art. 5 alin. (1) și (2) prevede: „(1) *În cadrul relațiilor de muncă funcționează principiul egalității de tratament față de toți salariații și angajatorii. (2) Orice discriminare directă sau indirectă față de un salariat, bazată pe criterii de sex, orientare sexuală, caracteristici genetice, vârstă, apartenență națională, rasă, culoare, etnie, religie, opțiune politică, origine socială, handicap, situație sau responsabilitate familială, apartenență ori activitate sindicală, este interzisă.*” În esență, dreptul la muncă nu trebuie îngădit, indiferent de categoriile de angajați profesori, aflați în situații identice, similar sau analoage, fără să fie justificat de un scop legitim și fără ca metodele de atingere a aceluia scop să fie adecvate și necesare.

13. Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 alin.1 din O.G. nr. 137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale articolului 2. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin.1 deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile*, dar care sunt tratate în *mod diferit* din cauza apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată anterior, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să existe două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

În speța de față, Colegiul director apreciază că este în prezența unei situații similare, în privința responsabilității cu procesul de învățare, dar ambele categorii sunt reglementate printr-o singură normă juridică, respectiv Legea nr.1/2011, republicată cu modificările și completările ulterioare. Ca atare, CNCD nu are căderea de a constata existența unei discriminări în conținutul unor acte normative și la formularea de recomandări sau sesizări autorităților competente pentru a modifica respectivele texte de lege. Având în vedere aceste aspecte, Colegiul nu se poate pronunța prin hotărâre

14. Colegiul director este de părere că, în acest caz, există o diferențiere în situația în care se aplică o limită de vârstă de pensionare a personalului didactic din învățământul preuniversitar, față de personalul didactic din învățământul universitar. Prima categorie, are posibilitatea să fie menținută în activitate cel mult 3 ani peste vârsta legală de pensionare iar cea de a doua poate fi menținută fără limită de vârstă, ambele situații fiind reglementate cum s-a menționat mai sus, printr-o normă juridică. Practic, în învățământul preuniversitar, cadrele didactice care se aflau la limita de vârstă de pensionare, pot activa încă trei ani după această limită, potrivit Legii educației naționale nr. 1/2011, dar articolul nr. 284, alin. (6), prevede clar condiția de prelungire cu limită de până la trei ani a perioadei de muncă, după vârsta standard de pensionare a personalului didactic din învățământul preuniversitar. Astfel că, având în vedere diferențierea de tratament, dar care izvorăște din lege, Colegiul director trebuie să se raporteze și să rețină, admițând **Decizia 997/2008 a Curții Constituționale a**

României invocată de reclamat: ”dispozițiile art. 20 alin.3 din O.G. nr. 137/2000, ..., sunt neconstituționale, în măsura în care sunt interpretate în sensul că acordă Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării competența ca, în cadrul activității sale jurisdicționale, să anuleze ori să refuze aplicarea unor acte normative cu putere de lege, considerând că sunt discriminatorii ....”.

În consecință, Colegiul director apreciază că vârstă de pensionare nu este aplicată unitar și identic pentru cadrele didactice din învățământul preuniversitar și universitar, limita de vârstă fiind discriminatorie doar între femei și bărbați. Astfel, situațiile nefiind comparabile, parcursul profesional este diferit, statul face analiza proprie privind vârsta de pensionare între cele două categorii, acesta prin Ministerul Educației, este instituția care poate crea un echilibru privind accesul generațiilor la piața de muncă, iar **Directiva nr. 78/2000**, specifică prin art. 9) “. Încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă reprezintă elementele esențiale care creează premisele garantării șanselor egale pentru toți și contribuie într-o mare măsură la deplina participare a cetățenilor la viața economică, culturală și socială, precum și la dezvoltarea personală”, în consecință cele două categorii de personal angajat, sunt o excepție de la discriminare.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, hotărârea a fost luată cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Admite excepția de necompetență materială invocată de partea reclamată, de a se pronunța prin hotărâre asupra actelor normative cu caracter de lege, conform **Deciziei nr. 997 din 7 octombrie 2008 a Curții Constituționale**.

2. Cele două situații de pensionare pe criteriul de categorie profesională a personalului didactic din învățământul preuniversitar, față de personalul didactic din învățământul universitar, nu sunt comparabile, parcursul profesional este diferit, statul poate face analiza proprie privind vârsta de pensionare între cele două categorii, acesta prin Ministerul Educației Naționale, poate crea un echilibru privind accesul generațiilor la piața de muncă, iar **Directiva nr. 78/2000**, specifică prin art. 9) “Încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă reprezintă elementele esențiale care creează premisele garantării șanselor egale pentru toți și contribuie într-o mare măsură la deplina participare a cetățenilor la viața economică, culturală și socială, precum și la dezvoltarea personală”.

3. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte.

4. O copie a hotărârii se va transmite părților.

a) Sindicat Invățământ București, str. Justiției nr65 sect 4 București

b) Ministerul Educației Naționale str Gen H.M. Berthelot nr 28-30 sect 1 București

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC– Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

JURA CRISTIAN– Membru

MARIA LAZĂR– Membru

THEODORA BERTZI – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

SANDU VERONICA TATIANA – Membru

Redactat R.Olimpiu și Gh Luminița

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2000 a contenciosului administrativ,** constituie de drept titlu executoriu.